

Bijlage 6

IS ANDERS ZIJN GEK?

Interview met een orthopedagoog ten behoeve van het afstudeeronderzoek met de titel '*Is anders zijn gek?*' naar het stellen van diagnoses met betrekking op gedrag en de effecten van de gestelde diagnose bij kinderen.

Datum	19 april 2010
Interviewer	Nico Robbertsen

Geïnterviewde	
Naam	Dr. Evelyn Kroesbergen
Geslacht	V
Leeftijd	35
Functie (evt. omschrijving)	Orthopedagoog/universitair docent

Vragen

Wat is uw eerste reactie op de titel van het afstudeeronderzoek?	Natuurlijk niet, ieder kind is een individu met zijn/haar eigen kwaliteiten
Hoe ziet u de uniciteit van een kind?	Zie boven. Wij proberen in onze maatschappij en dan met name in ons onderwijsstelsel kinderen uniform te maken, maar dat doet geen recht aan de verschillen die er tussen kinderen zijn. Ieder kind is een uniek schepsel en we (maatschappij, opvoeders, leerkrachten) moeten proberen elk kind tot zijn recht te laten komen
Op welke wijze heeft u te maken met kinderen in uw werk?	Ik zie kinderen tijdens onderzoeksdagen op het ambulatorium
Wat is uw reactie op de schijnbare toename van diagnoses m.b.t. gedrag?	Diagnoses ('etiketjes') helpen om, als we dan geen uniforme groep kinderen hebben, op zijn minst een aantal –schijnbaar- uniforme groepen te creëren. Behoeft aan duidelijkheid voor ouders en leerkrachten leidt er toe dat er vaker om diagnoses gevraagd wordt. Door orthopedagogen/psychologen worden die wellicht ook makkelijker afgegeven, omdat daarmee problemen 'verklaard' worden. Bovendien levert een diagnose vaak iets op, in termen van geld (rugzakje, sbo-beschikking). Ik denk wel dat er een toename in gedragsproblemen te zien is, maar misschien wel omdat de omgeving wat dat

	betreft ook steeds meer eisen gaat stellen en minder ondersteuning voor de kinderen te bieden heeft.
Hoe wordt een diagnose m.b.t. gedrag gesteld in de praktijk?	Als het goed is op basis van gedegen onderzoek bij kind, ouders & leerkracht.
Wat zijn mogelijk sterke punten in de huidige manier van diagnosticeren?	Met de DSM criteria zou een diagnose onafhankelijk moeten zijn van de diagnosticus. Diagnoses worden dan niet gebaseerd op een 'klinisch oog', maar op basis van feiten.
Wat kunnen mogelijk zwakke punten zijn in de huidige manier van diagnosticeren?	Te veel nadruk op het in een hokje plaatsen van kinderen. Onterechte diagnoses en te weinig aandacht voor de specifieke eigenschappen (negatief en positief) van het individuele kind. Daarmee ook te weinig handvatten voor behandeling.
Wat vindt u mogelijk de positieve aspecten aan het geven van een 'stempel' voor gedrag bij kinderen?	Mogelijkheden voor financiering.
Wat vindt u mogelijk de negatieve aspecten aan het geven van een 'stempel' voor gedrag bij kinderen?	Afschuiven van verantwoordelijkheid van ouders, leerkrachten en zelfs het kind zelf. Ik bedoel daarmee dat als er een diagnose gesteld is, de omgeving het idee lijkt te hebben dat het probleem in het kind zit, en ze er dus niets meer mee hoeven te doen. Problemen als ADHD hebben echter deels hun oorsprong in de omgeving, worden daar op zijn minst door versterkt. Als een kind ADHD heeft, dyslexie, of welke andere diagnose dan ook, mag dat nooit tot gevolg hebben dat een leerkracht of ouder al het probleemgedrag aan het kind wijt, of dat een kind niet meer aan bepaalde normen hoeft te voldoen.
Hoe reageren kinderen op het moment dat zij een 'stempel' krijgen?	Ik zie de kinderen zelf vaak niet meer na de diagnose. Meestal lijken ze er zelf niet warm of koud van te worden.
Hoe reageren ouders op het moment dat hun kind een 'stempel' krijgt?	Meestal opgelucht ('het ligt niet aan ons of aan ons kind').
Wat is uw ervaring met cliënten die reeds een diagnose m.b.t. gedrag ontvangen hebben?	Zie boven
Welke risicofactoren kunnen van groot belang zijn bij het ontstaan / versterken van gedragsmoeilijkheden bij kinderen?	Niet consequente opvoedingsstijl, te weinig positieve ondersteuning en stimulering, te weinig ruimte voor het kind om zijn eigen weg te gaan, te weinig affectie, te weinig voorbeeldgedrag, slechte leerkracht-leerling relatie, etc.
Welke beschermingsfactoren kunnen van groot belang zijn bij het voorkomen / beperken van gedragsmoeilijkheden bij kinderen?	Goede hechting, veilige relatie met ouder, ruimte voor exploratie en te laten zien wat je als kind kunt, beschikbaarheid van ouder/leerkracht
Ziet u evt. een groei in het aantal gedragsstoornissen of een groei in het	Beide denk ik

aantal vastgestelde gedragsproblemen?	
Wat is uw advies hoe je het beste om kunt gaan met kinderen die reeds een 'stempel' voor gedrag hebben ontvangen?	Niet teveel naar dat stempeltje kijken, maar naar het kind met zijn/haar eigen sterke en zwakke kanten. Hoe kun je daar mee omgaan, los van de vastgestelde diagnose.
Heeft u nog opmerkingen?	Succes met je scriptie!

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Nico Robbertsen, student pabo, Christelijke Hogeschool Ede
ndrobbertsen@student.che.nl

